

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, May 12, 1981

Nr. 93

MITTERRANDAS - PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS

PABALTIEČIAI PRIEŠ OKUPANTO RĖMIMĄ

Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washingtone pasiuntė prezidentui Reaganui raštą, pažymint, kad grūdų eksporto sulaukymas į Sovietų Sąjungą yra tikslas, ypač sulaukymas pardavimas tų dalykų, kuriuos Maskvą gali panaudoti savo militariniams tikslams. Draudimo nuėmimas galėtų būti neigiamas signalas Rytų Europis krizės akivaizdoje.

Po šiuo raštu, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas, pasirašė ir prof. dr. J. Genys.

UŽUOJAUTA ESTAMS

Amerikos Estų Tarybos pirmininkui J. Simonsonui pasiuntė dr. K. Šidlauskas užuojautos raštą dėl okupantų numarinto chemijos profesorius Juri Kuk, 40 metų amžiaus. Jis mirė kovo 27 dieną lagery netoli Murmansko, apie 200 mylių į šiaurę nuo arktikos ribos.

Okupantai jį sausio mėnesį buvo nuteisė dvejais metams kalėjimo už tariamą antisovietinę agitaciją, tikrumoje gi už estų tautas laisvės gynimą. Netiesiogiai kalbinamas prof. Kuk paskelbė bado streiką ir jo griežtai laikėsi.

STAMBI PARAMA LAISVINIMO REIKALAMS

ALto vykdomas Lietuvos laisvinimo darbus paremė Pranas Sekmokas, testamentu palikdamas 10,000 dolerių.

A.a. Pranas Sekmokas buvo gimęs ir augęs Kauno apylinkėse. Dėl lėšų stokos negalėjo eiti mokslo, ypač kad turėjo padėti jaunesniam broliui ir kitiems šeimos nariams. Norėdamas tarnauti kavalarijoje, įstojo savanoriu ir buvo paskirtas į ulonų pulką. Labai gerai pažymiais baigęs mokomąjį eskadroną, iš karto buvo pakeltas į jaunesniojo puskarininko laipsnį, o į atsargą išėjo vachmistro laipsniu. Gavo tarnybą teisingumo ministerijoje. Netrukus tapo šaulių būrio vadu.

Artėjant antrai Sovietų okupacijai, pasitraukęs į Vakarų, apsigyveno Prancūzijoje, vėliau — Belgijoje, čia dirbdamas sunkių fizinių darbų fabrike.

Buvo išrinktas Liet. Bendruomenės Liezo apylinkės, o paskui ir Centro, valdybos pirmininku. Persikėlęs į JAV, apsigyveno Chicagoje, Bridgeporte, rasda-

mas darbą fabrike. Buvo taupus ir kurį laiką turėjo įsigijęs kelis namus. Pergveno tris sunkias operacijas. Ir sunkiai sirgdamas, aukomis net po tūkstantinę, rėmė ALtą, Vasario 16 gimnaziją. Prieš mirtį įpareigojo žmoną Ireną (kuri ne taip seniai irgi mirė) iš turimų santaupų paskirti po 10,000 dolerių ALtui, VLIKui, ką našlė, pildydama Jo valią, įrašė ir į savo testamentą.

(ALto Informacija)

FLORIDOJE ISMUKO GILI DUOBĖ

WINTER PARK, Fla. — Šioje srityje praeitą sekmačdienį įsmuko gili duobė, nugramzdindama vieną namą ir nunešdama keturių namų užpakalinius porčius. Pradžioje duobė buvo 45-60 pėdų pločio, o dabar ji siekia 600 pėdų plotį. Duobė yra 165 pėdų gilio.

Duobę pradėjo smukti penktadienio vakarą. Ji prasidėjo ties maudymosi baseinu ir šalia buvusio mašinoms pastatyti kiemo. Penktadienį paryčiu žemė smuko gilyn taip greitai, kad nusisėdę gilumon tris stovėjusias automašinas. Šeštadienį duobė pasidarė gilesnė, nusmuko daug žemės ir gyvi ir nunešė vieną namelį. Sekmačdienį ir vėl žemė pradėjo risti ir prisiverusią bedugnę ir nesė gilyn viskas kas ten pasitaikė.

Manoma, kad žemė pradeda smukti, kai apačioje esantis vanduo išgraužia apatinius žemės klodus ir nepajėgia atlaikyti svorio.

Balandžio 28 dieną panašiai žemė įsmuko Cypress Parke. Ten keli medžiai suvirto į skylių. Juos užvertė smunkantieji žemės sluoksniai. Žemė prarijo du automobilius ir kelis vaismedžius.

Chicagos Lietuvių Tarybos konferencijos, įvykusios 1981 m. gegužės 3 dieną Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose namuose, bendras vaizdas. Konferenciją sukvietė buvusi CLT pirmininkė Eufrosina Mikužaitė.

ISTEISINTI PONTIAC KALĖJIMO MAISTININKAI IR ŽMOGŽUDŽIAI

BYLA KAINAVO TRIS MILIJONUS DOLERIŲ

CHICAGO, Illinois. — Šeštadienį Cook County Kriminaliniame teisme baigėsi 10 Pontiac kalėjimo kalinių byla. Jie buvo kaltinami 1978 m. riaušių sukėlimu šiame didžiausio saugumo kalėjime, trijų sargų nužudymu ir dviejų sužalojimu, tikslu nužudyti. Byla tęsėsi 35 dienas, buvo apklausti 40 liudininkų, 40 kaltinamųjų gynė 12 advokatų, bylinėjimasis valstybės kaimavo arti trijų milijonų dolerių. Jų teismas iš šešių moterų ir šešių vyrų po virš 4 valandų pasitarimo atmetė visus kaltinimus ir paskelbė visus išteisintais dėl įrodymų stokos.

Livingston Apskritis prokuroras C. David Vogel pasamdė advokatus Algi F. Baliūną ir Thomą M. Breen specialiais kaltintojais, atstovaujantiems valstijai. Jie elgėsi gana švelniai, tuo tarpu gynimo advokatai įžeidinėjo valstybės liudininkus, vadindami juos melagiais ir darydami aiškias pastangas sukompromituoti. Jų taip pat elgėsi provokatyviai. Sakant advokatui Thomui Breen baigia-

mąją kalbą, jūrą ją nutraukė, paskelbdamas 5 minučių pertrauką. Gynimo advokatai kiekvieną progą priminė jūrą teismui, amerikiečių teisės principus: laikyti nekaltu, kol kaltė neįrodyta ir tai turi būti padaryta, kad nekiltų jokių abejojimų.

Teismui pirmininkavo Kriminalinio teismo teisėjas Benjamin K. Miller. Šiai bylai jis buvo paskirtas prieš du metus. Jis saugojo apkaltintų teisės. Kaip žinoma, 1978 m. liepos 22 dieną Pontiac kalėjime, laike kalinių maisto, buvo nužudyti priežiūrėtojai: Stanley Cole, Robert Conkle ir William Thomas. Priežiūrėtojai Danny Dill ir Dale Walker buvo pakartotinai sužaloti peiliais ir buvo laikomi mirtiniais, bet pagijo. Jie buvo pagrindiniai liudininkai.

Sensacinei pasibaigusi byla didžiai sujaudino Pontiac kalėjimo tarnautojus. Jie jaučiasi nesaugiai. Sargybinis Richard Weber pareiškė, kad sargo gyvybė nereikia nieko. Jis jautė, kad taip bus, kai byla buvo nukelta svarstyti į Cook apskritį. Jei jie dabar buvo išteisinti, kas bus sekanti kartą?

SOCIALDEMOKRATAI PRALAIMĖJO BERLYNĄ

BERLYNAS, Vokietija. — Socialdemokratų partijos atstovai 26 metus buvo Berlyno merai. Gyventojai jais pasitikėjo, už juos balsavo, nes jie mokėjo vykdyti gintis nuo komunistų bandančių įsistiprinti Vakarų Berlyne.

Praeitą sekmačdienį socialdemokratų kandidatas pralaimėjo rinkimus. Berlyno meru išrinktas krikščionių demokratų kandidatas Fichard von Weizsäcker. Laikini miesto burmistro pareigas ėjo Hans Jochen Vogel. Socialdemokratai nekreipė didelio dėmesio į miesto savivaldybę. Jie manė, kad meras Vogel bus išrinktas. Jam pavyko į partiją sutraukti visokių plauko darbininkų ir inteligentijos grupes, bet šį kartą socialdemokratai pralaimėjo rinkimus. Tuo pačiu metu buvo išrinkta 133 narių miesto taryba. Krikščionių demokratai į miesto ta-

GINKLUOTI NARKOTIKŲ PIRKLIAI IR PLATINTOJAI

Narkotikų pirkliai, importeriai ir smulkūs pardavėjai turi ginklų arsenalus. Alkoholio, Tabako ir Ginklų biuras balandžio mėn. iki dabar konfiskavo virš 1,700 ginklų, 4,700 svarų sprogmenų, 70 bombų ir virš 100,000 sovinių. Keturių savaitų laikotarpį konfiskuota 1,450 duslintuvų.

Agentūra pažymi, kad 1,500 tarnautojų yra per mažai, tačiau paskutiniu metu sėkmingai atlikta šie veiksmai:

- Balandžio 27 d. prie New Orleanso areštuota 10 asmenų su ginklų kroviniu greitai vyje;

- Houstone areštuoti trys asmenys, pardavinėję ginklus duslintuvus;

- Likviduota Floridos ir Georgijos grupė. Konfiskuotas lėktuvas, 29 kulkosvaizdžiai, 620 duslintuvų ir 2,700 svarų sprogmenų;

- Areštuota 10 asmenų grupė, pardavinėjanti ginklus New Yorko gatvėse. Konfiskuota 129 ginklai ir 20 duslintuvų.

- Union, N.J., konfiskuota 100 ginklų ir 100,000 sovinių.

PREMIJ. BEGINAS LABAI SMARKIAI ŠOKAUJA

JERUZALĖ, Izraelis. — Izraelio premjeras Beginas paskutiniomis dienomis labai smarkiai šoka.

Jeigu JAV atstovas Habib neįtikins Sirijos prezidento išvežti priešlėktuvines raketas iš Libano, tai Izraelis pasiūlys lėktuvus ir jas išnaikins. — sekmačdienį pareiškė premjeras Menachem Beginas.

Praeitą savaitę Beginas labai žiauriai užpuolė Vokietijos kanclerį Helmut Schmidtą. Dieną prieš tai jis nuvyko į Izraelio koloniją Jordano žemėje ir pareiškė, kad Izraelitai iš ten ne pasitrauks. Artėja rinkimai, tai jis rodo labai daug drąsos. Jis tikisi į save patraukti balsuotojus.

Amerikoje Izraelio šalininkai dabar susirūpinę, nes toks premjero elgesys gali įvelti kitas valstybes į karą, kuriam Izraelis nėra pasiruošęs, o vėliau prašys Amerikos pagalbos, nes žino, ryšį pravedė 60 žmonių, socialdemokratai — tik 49 mažesnių partijos pasidalino kitas vietas.

DIDŽIOJI SPAUDA IR RADIJAS SEJA NUSIMINIMO NUOTAIKAS

EUROPOS IR AMERIKOS SPAUDA SEJA BIAURIĄ PROPAGANDĄ PRIEŠ F. MITTERRANDĄ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Socialistų demokratų partijos kandidatas prezidento pareigoms — Francois Mitterrand laimėjo prezidento rinkimus. Dar ne visi balsai suskaičiuoti, bet jau žinoma, kad Mitterrandas gavo 52,1% visų suskaičiuotų balsų, o konservatorių atstovas Valery Giscard gavo tik 47,9%. Lieka suskaičiuoti tik 2% paduotų balsų. Tie 2 nuostoliai balsuotojų rinkimų rezultatų nepakeis. Sekmačdienio vakare Prancūzija jau žinojo, kad prezidentu išrinktas 64 metų amžiaus F. Mitterrand. Devintą valandą vakaro Paryžiuje, Bastilijos aikštėje, susirinko tūkstantinė minia ir džiaugėsi, kad rinkimus laimėjo socialistai demokratai. Vakare pats prezidentas Valery Giscard pripažino, kad jis rinkimus pralaimėjo, dar palaukę porą valandų ir tada pasiuntė laimėtojų Mitterrand svikinimo telegramą.

Prez. Giscard pastebėjo, kad jis yra pasirošęs dešimties darbo dienų laikotarpį perduoti laimėtojų prezidentūrą. Perdavimo ceremonijas atlieka parlamento sudaryta speciali komisija. Naujai išrinktas prezidentas dar nespėjo padaryti jokio oficialaus pareiškimo, o komunistai Bastilijos aikštėje džiaugėsi, sutiko "Mitterrandą pasivilyti" pakviesti juos į kabineta. Jie su tuo sutinka ir bendradarbiaus su Mitterrandu. Mitterrandas niekam jokio pareiškimo nebuvo padaręs ir komunistų į kabinetą nesirengė kviesti. Prancūzijoje komunistai jau pradėjo savo šalininkus. Jie siekė padaryti perversmą ir pagrobti Prancūzijos vyriausybę, bet jiems nepavyko. Kad pasibaigtų Antrasis pasaulinis karas, gen. Eisenhoweris su kariais įžengė į šiaurės ir pietų Prancūziją ir įsakė partizanams atiduoti ginklus. Likę be ginklų jie mažai ką galėjo padaryti. Jie bandė dar įsistiprinti keliose profesinėse sąjungose, bet ir ten pralaimėjo. Jie turi Maskvos apmokekeltą spaudą ir grupę agitatorių.

Kad Amerika neleistų arahamsaikiinti Izraelio. David sto vykoje Beginas pasižadėjo atiduoti Jordanui jam priklausančias žemes.

— Billy Carter pareiškė korespondentams, kad jam patinka prez. Reagano ekonominės programos, bet atsakė pasakyti, už ką jis balsavo.

— Valstybės sekretorius Aleksandras Haig Jr. atsisakė United Technologies korporacijos prezidento vietos ir \$1.6 milijono metinių pajamų. Dabar jis gauna \$69,630.

— Capitol oro linija pradės skridimus iš O'Hare aerodromo į Los Angeles birželio 18 dieną. Sekmačdienį dieną pradės skridimus į New Yorką.

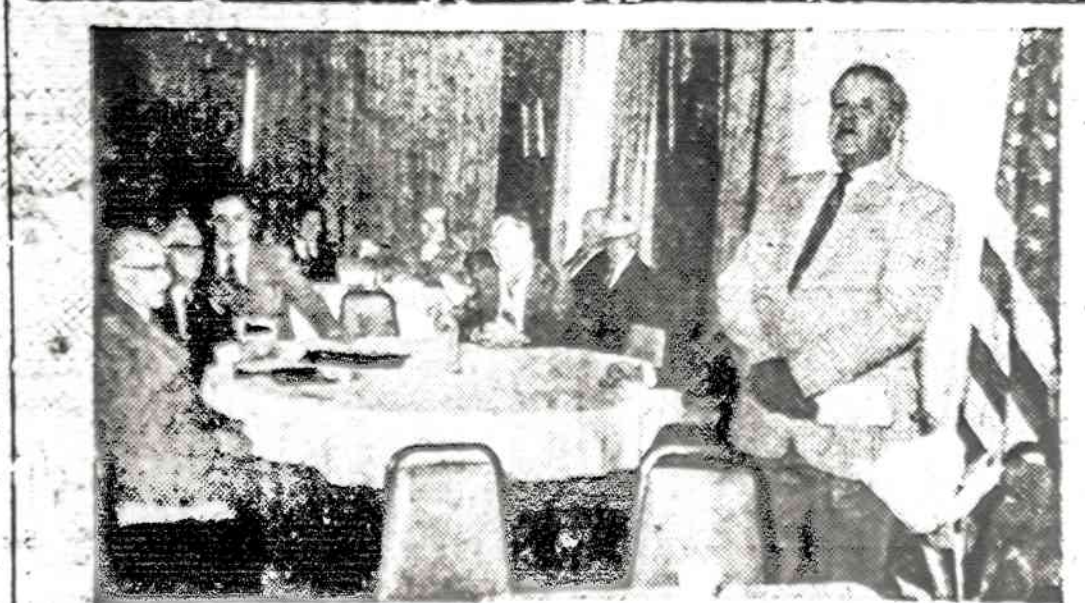
— Belfastas antras airis tebedauja 57 dienas. Matomai, jis nori pagarsėti kaip B. Sands.

Mitterrandas tada pareiškė, kad jis turės paleisti dabartinį parlamentą ir prarasti parlamentą rinkimus. Prezidentas turi dirbti su parlamentu, bet jis negalės dirbti su dabartiniu parlamentu, kurio dauguma yra Charles de Gaulle šalininkai.

Rinkimines kampanijas metu Mitterrandas jokių susitarimų su komunistais neturėjo, bet Valery Giscard šalininkai gsdino balsuotojus, kad komunistai bus pakviesti prie valdžios, jeigu Mitterrandas laimės. Jis rinkimus laimėjo, tai dabar tie patys žmonės skelbia, kad Mitterrandas pakvies komunistus į kabinetą.

Tuojuo po rinkimų Prancūzijos frankas, taip pat nukrito. Naujai išrinktas prezidentas rinkimines kampanijas metu aiškino prancūzams, kad Charles de Gaulle šalininkai nuvertino franką. Jie iškėlė dolerines bankų atsargas į auksą, o vėliau auksą naudojo valstybės skolos apmokėti. Mitterrand yra ekonomistas, jis imsis priemonių ūkiui atsakyti ir frankui stiprinti.

Mitterrandas priešai užmiršta, kad Vokietijos socialistai apgynė berlyną nuo sovietistų imo r vykusiai gynė Vakarų Vokietiją. Suomijos, Švedijos ir Norvegijos socialistai pastėjo kelią komunizmui. Mitterrandas yra lemkokratas. Jis visomis įngomis įs demokratinę santvarką, pildyti teises.

Dr. Vytautas P. Dargis šoko kalbą Chicagos Lietuvių Tarybos konferencijoje. (Martyno Nagio nuotrauka)

Beginas pareikalavo išvežti Sovietų raketas iš Zahles apylinkės, nes kitą Izraelis jais sumaikins. Izraelis neįsirengia trauktis iš Golan aukštumų.

KALENDORĖLIS

Gegužės 12: Akilėjus, Pankracijus, Mirta, Vinkšna, Bilginas, Rikselis.

Saulė teka 5:34, leidžiasi 8.

Oras ne toks šaltas, debesuotas.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

PAČIENTAS NEPILDO GYDYTOJO NURODYMŲ

Išvairiausios priežastys įtakoja paciento neklusnumą gydytojo nurodymams; su jomis susipažinkime, tada būsimė pajėgesni paklusti gydytojo patarimams.

(Mediciniškas raginimas)

Išmintingas Indijos milijonierius pataria savo sūnui: gerai, kad yra perkamų daiktų. Gerai, kad turi pinigų jiems nusipirkti. Bet svarbiausias dalykas yra nusipirkti nenuperkamą dalyką: savą tvarkingą asmenybę, gerą būdą, žmoniškumą jausmus. Tas sūnus tikrai įsigijo - nusipirko nenuperkamą dalyką. Jis dabar dirba gydytojo darbą Cook apskrityje ligoninėje ir yra žinomas ne tik kaip geras vidaus ligų specialistas, bet ir labai žmoniškas draugiškas - geros asmenybės savininkas. Jis, milijonieriaus sūnus, nekvalifikuojasi pirkiniais, kaip daugelis elgiasi, bet pildė išmintingo tėvo patarimą: įsigijo už pinigų net milijonais nenuperkamą gėrį: subrendusio žmogaus asmenybę, kuri jam talkina kuo geriausiai būdu padėti labiausiai pagalbos reikalingiems, įvairiomis ligomis negaliojantiems.

Šis skyrius pakartotinai jau nuo seno primena minėto Indijos milijonieriaus išmintį: ragina kiekvieną stiprėti sava asmenybe. Tik tada medicina pajėgs taip sutvirtėjusiam talkinti įvairiose ligose. Be asmenybės sustiprėjimo nėra ir negali būti geros sveikatos.

Štai, lietuviai apturi širdies operaciją: dvi gyslos pakeičiamos. Jos užanka. Tada jas ir dar tris pakeičia. antra operacija padaroma. Po tos antros ligoninė labai blogai jaučiasi, kvapo

nealgauna. Jį operavęs daktaras rankas nusiplauna ir sako: "Aš tik širdimi rūpinuos: eik tu pas kitą gydytoją dėl kitokių nusi-skundimų".

Tas lietuvis visai nekojavo su skleroze. Jį vystėsi visame kūne. Jis nutuko, jis svaiginosi, trankėsi, daužėsi po pakapius. Ir štai tokio jo neklusnumo pasekos: jis orą gauda kaip žuvis išimta iš vandens, nežiūrint, kad padarytos dvi širdies operacijos. Negerai, kad gydytojai duoda netikrą užtikrinimą: vien operacija, širdin naujas gyslas vietoje senų įstatant, sklerozės nesulaiko. Jį plinta viso kūno arterijose: smegenyse, plaučiuose, inkstuose, kojose ir kituose galuose. Reikia, šalia būtinos operacijos, dar ir pilnos kovos su visame kūne plintančia skleroze. Apie tokią kovą jau pakartotinai čia buvo užsiminta. Trumpai vėl paminėsime.

Kova su skleroze

Kova su skleroze yra sunki ir ji turi testis visą žmogaus gyvenimą. Taip kovoti pajėgūs tik subrendusio žmogaus asmenybe turintys mūsiškis ir ne mūsiškis. Kitaip, joks patarimas nepadeda nesubrendėliui. Jis jo nepildo. Taigi, pirmas žingsnis kovoje su skleroze, kaip ir su kiekviena kita liga, yra žmogaus susitvarkymas savais nusiiteikimais. Jis turi tapti gera, Evangelijoje minima, dir-

va. Tik tada geras mediciniškas grūdas pajėgs gero derliaus duoti.

Antras žingsnis kovoje su skleroze — tai prigimties gerinimas. Tėvai turi sveiki būdami pradėti naują gyvybę. Ji gali būti sužalojama, tėvams esant nesveikatoje. Sakysim, girti tėvai pradeda naują gyvybę. Jei ji nežūsta, tai tokio pradėjimo žmogus bus tam tikra savo kūno dalimi liguistas. Prigimtas ydas yra daug sunkiau nugalėti.

Trečias žingsnis kovoje su skleroze yra visų turimų ligų atsikratymas. Yra kai kurios negerovės, kurios skatina sklerozę: cukraligė, poniška liga — podagra (gout), kraujo suriebėjimas, nutukimas, pakeltas kraujospūdis, perdidelis jautrumas.

Ketvirtas darbas, atliktinas kovojant su skleroze, tai atsikratymas nesveikų valgyimo ir gėrimo įpročių. Vengiant svaigalų, rūkalų ir persivalgymo, reikia maistintis tikrai lietuviškiu maistu: vaisiais, daržovėmis, juoda duona, stambiais maitais javiniais (cereals), pupelėmis, pupomis, žirniais, kiaušinio baltymais ir neriebais pieno gaminiais: varške, sūriu, rūgščių pienų bei pasukomis. Vietoje riebiųjų, vartoti augalų aliejų.

Penktas atliktinas darbas, vartant lauk skleroze, yra nuolatinis naudingas užsiėmimas, su išmintingais žmonėmis bendravimas ir vien gero kilam linkėjimas tiek žodžiais, tiek darbais.

Menkos asmenybės žmogus kenčia be reikalo

Štai pavyzdys, kaip menkos asmenybės žmogui net geriausių gydytojų pagalba esti neįmanoma. Atsitiko, kad Cook Apskrityje ligoninė pateko jaunas, gerai naujas, veidą apsiželdinęs juodukas. Jis turėjo dvyliką metų žarnoje žaidimą — didelę kraujavimą. Specialus gydytojas jį gail, seserį būrys emėsi jį gydyti, naudojant net geriausius, naujausius, brangiausius vaistus (prostaglandins). Jis pagijo. Bet pradėjo namuose gerti svaigalus po devynis stiklėlius į dieną. Ir žaidžia vėl atsi-

Vytautas Ignas

Grafika

naujinio. Tokiam menkos asmenybės savininkui nė Dangus negali talkinti, jau nekalbant apie net geriausius gydytojus.

Arba štai dar kitas pusamžio sulaukęs menkos asmenybės savininkas ateina ligoninėn, jau tris savaites negalįs nuryti tiršto maisto. Ištyrus specialiu prietaisu, randamas stemplėje vėžys. Žmogus nuo dešimt metų savo amžiaus rūkė tabaką. Jis neklausė gydytojo patarimų mesti rūkį. Dabartinė medicina rėša rūkymą su stemplės vėžiu. Tėvai netvarko savų vaikų. Jie elgiasi, kaip jiems patinka. O viena iš trijų tėvams būtinų pareigų vaikams auklėjant yra REIKIAMAS VAIKO ELGESIŲ KONTROLIAVIMAS.

Išvada: Dieve, kaip daug žmonių kenčia visai ne dėl savo kaltės. Bet dėl neklusnumo gydytojo patarimams kenčia ir ne lietuviškas, nekrikščioniškas elgesys. Todėl nuo šiandien stenkimės savus nusiiteikimus taip tvarkyti, kad būtume pajėgūs pildyti gydytojo patarimus visu 100%.

Pasiskaityti: Int. Med. News, Vol. 11, No. 4, Feb. 15, 1981.

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI Kenčia be reikalo ir pagalbos negauna

Klausimas: Gerbiamas Daktare, kad tu dėl visų esi tiek pasi-šventęs — tikrai, kad ir man padėsi, man būsite geras.

Esu 61 metų moteris ir jau neįdirbu 10 metų, kolektuodį disabilitat. Nes turiu blogą širdį, t.y., venų susiaurėjimą (Venos nesiaurėja, tik arterijos. — J. Ad.) ir, be to, turėjau daug operacijų. Gimda išminta, tulžis išminta (turėtų būti tulžies pūsle, nes tulžis niekada neišsima. — J. Ad.), apendikas išimtas (ak-foji žarna. — J. Ad.) ir su nū-gara turiu bėdos. Nežinau, ar iš visokių operacijų viduriuose tu-ris skausmus. Ne vienoje vie-toje, tai vienu, tai kitu. Tuos skausmus nuraminai imu perco-dan (tas vaistas vadinasi PER-CODAN. J. Ad.). Jau apie tris metus tą vaistą imu. Pir-miau indavau po 2 ar 3 table-tes į dieną. Dabar kenčiu, imu

nedaugiau vienos tabletės per dieną. Kitus visokius skausmą raminančius vaistus mėginau — nieko nepadėjo. Tik percodan padeda. Be to, imu Inderal tris kartus į dieną po 60 mg. Nuo kraujo spaudimo imu Dyazide. Šiuo laiku kraujas 130/94.

Einu pas daktarus. Tikrina kraują, nieko blogo neranda. Dėl visko kentėčiau, bet dabar kokie du mėnesiai kaip neturiu lygsvaros. Kai einu, nesuival-dau, atsidūžu tai į žmogų, tai į sieną. Nėra kad nustočiau są-monės.

Gal, Gerbiamas Daktare, duotumėt patarimą, iš ko tas yra? Ar pagydoma? Ačiū. Esu skai-tytoja Naujienų ir Draugo.

Atsakymas: Du dalykus tvar-kytis turi, jei nori sveikesnė jaustis. 1) Po tiek daugelio ope-racijų atsirado viduriuose su-augimai. Jie sukelia minėtus neregumus. Laikyk vidurius normalius, ne kietus, geriau į skystę pusę. Tik tai atlik be liuosuojančių vaistų. Valgyk rupią duoną, pilnų grūdų javi-nius, vaisius, daržoves ir daug skystių naudok. Naudingų, ži-noma. Pupelės, žirniai, pupos didina žarnų turinį. Nesivaržyk vidurių. Tam tikrai negerumą turi pakęsti ir jokių vaistų nuo skausmo nenaudok.

2) Nustok imti PERCODAN. Tai narkotikas. Įprasti gali, ta-da tikrai bus vargas. Mat, kaip morfinui įpratimas, taip ir tam narkotikui, yra labai negeras. Dekok tam vaistui, kad eidama nesuvaldai ir atsidūži į sieną ar žmogų. Jis taip neigiamai veikia. Pats to narkotiko gamintojai gydytojams skirtoje knygoje mini, kad PERCODAN, tarp kitų neregumų, sukelia LIGHT HEADEDNESS, DIZZI-NESS, SEDATION, NAUSEA and VOMITING. Šėkmės!

Vėžio priešaukėjai

Klausimas: Prašau paaiškinti, kokių dalykų reikia saugotis, kad vėžio negautum skrandyje. Ačiū iš anksto.

Atsakymas: Vėžys skrandyje linkęs atsirasti sekančiais atve-jais: 1) skrandyje žaizda; 2) ne-buvimas skrandžio rūgšties (achlorhidria); 3) blogoji ma-žakraujystė (pernicious anemia); 4) apturėta skrandžio išpiovimo

JUOŽAS ŽEMAITIS

TAUPYTOJŲ DĖMESIUI

Visi taupytojai, kurie turite SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 6-šių mėnesių CERTIFICATE taupymo sąskaitas, už ku-riose laikomus pinigus nuosim-čiai mokami kas mėnesis arba kas trys mėnesiai (tai priklauso nuo susitarimo), suėjus 6-šių mėnesių terminui, ir norint tą terminą vėl pratęsti dar 6-šioms mėnesiams, būkite labai atsar-gūs.

Kaip jau seniau esu rašęs, to-kiam terminui suėjus, taupyto-jas turi 7-nių dienų laikotarpį, per kurį jis gali daryti su savo pinigais ką tik jis nori: pratę-siti Certificate dar 6-šioms mė-nesiams, uždaryti tą sąskaitą, ją padidinti arba sumažinti (nepa-lietus pirmojo 10.000 dolerių įnašo), ir užtai nei jo nuosim-čiai, nei kapitalas nenukentės.

Beto, taupytojas po 7-nių die-nų laikotarpio dar turi trijų dienų apsisvarstymo periodą, kurį jis turi teisės daryti su sa-vo pinigais tas pačias operacijas, kokios yra galimos per 7-nių dienų laikotarpį. Deja, pasek-mes čia jau bus skirtingos. Rei-šia, jei taupytojas per šiu 3-jų dienų laikotarpį mėgins savo pinigų dalį iš sąskaitos išimti, tai už išimtusius pinigus, pra-debant atstunta nuo 6-šių mė-nesio termino suėjimo diena, li-gi pinigų išėmimo dienos, už iš-imtus pinigus nuosimčių negaus. Likusieji sąskaitoje pinigai ir tuo laiku mokami už juos nuo-simčiai nenukentės.

Tai ką aš čia paminėjau, aš manau, kad visiems 6-šių mė-nesnių Certificate savininkams jau yra žinomi; čia priminiau tik tarp kit ko. Po šiuo pavadi-nimu TAUPYTOJŲ DĖMESIUI!

Už Certificate sąskaitas mo-kami nuosimčiai keičiami kas savaitę; jie didėja arba mažėja. Ligi šių metų balandžio mė-nesio tie % buvo keičiami kas kiekvienas ketvirtadienis. Ši proce-dūra dabar atkelta į kiekvieną antradienį. Tie % pasikeitimai visai neličia tų certificateitinių sąskaitų, kurioms terminas dar nėra suėjęs tai yra, per visą 6-šių mėnesių laikotarpį.

Reikia nepaminti, kad už 6-šių mėnesių Certificate % iš-mokami arba įrašomi į Certifi-cate savininko paprastą taupy-mo sąskaitą (žinoma, jei jis tą sąskaitą ten turi) tik kalendori-nio mėnesio pabaigoje. Viduryj mėnesio tokios operacijos neda-romos.

Tų Savings & Loan Associa-tion Chicagoje yra gana daug. Pati didžiausia, bene, bus TAL-MAN HOME FEDERAL SA-VINGS & LOAN ASSOCIATION. Tai didelio mažtabo finansinių operacijų bankas. Ne vienas lie-tuvis ten savo taupmenas sunė-ges. Paskutiniiais laikais labai iš-bu-jojo taip vadinamas 6-šių mėnesių Certificate taupymas. Šios rūšies sąskaitoje taupymas yra tuo patogu, kad surištas su taupytojo pasižadėjimu tas su-taupas nejudinti tik trumpą lai-ką, ir gaunamas ne mažas %. Deja, gal kiek sunkiau su tokios sąskaitos atidarymu, nes, kaip žinome, jai pradėti reikia ne ma-žiau 10.000 dolerių. Ji, kaip ir visokios kitokių rūšių taupymo sąskaitos, Federalinės vyriausy-bės yra apdrausta ligi 100.000 dolerių.

Šių metų balandžio mėnesio pradžioj, tiems Certificate tau-pytojams, kuriems suėję 6-šių mėnesių terminas, prvyv. ba-landžio mėn. 2-ą dieną TAL-MAN bankas iškre- tie to re-suprantamų išdaigų. Keletas ma-no pažįstamų, gavę % už balan-džio mėnesį, buvo gerokai nus-tebė. Minėtam terminui suėjus, 7-nių dienų laikotarpį jie savo Certificate pratęsė vėl 6-šių mė-nesnių terminui ir, žinoma, jau aukštesniais %, bet kai gavo po to pakeitimo mėnesinius % čė-kius, tai tie čėkiai buvo mažesni už bet kurį praeitų mėnesių čė-kį. Vienas taupytojas, kuris po balandžio mėnesio 2-tros dienos termino 7-nių dienų laikotarpį savo sąskaitą pratęsė ne tik nau-jiems 6-šioms mėnesiams, bet dar ir gerokai padidino, mėnesi-nį % čėkį gavo tik 47 dolerius su centais.

Pasiteiravęs kiek tas taupy-tojas savo sąskaitoj turėjo pini-gų prieš balandžio mėnesio 2-trą dieną, kokią suma jis tą są-skaitą padidino ir kurią dieną tą operaciją atliko (reikia, ar ne-pažaidė 7-nių dienų teisinį lai-kotarpį), apskaičiavau, kad jam nedamokėta apie 200 dolerių. Nusivėžus jį į banką ir sugaišus daugiau pusantros valandos, klai-da buvo sutvarkyta: taupytojui ten pat buvo išmokėta mano aps-kaiciuota suma. Į klausimą, kaip tai galėjo atsitikti, buvo gautas atsakymas, kad įvedus naujus kompiuterius, jais dirbančios merginos dar nepajėgė gerai juos operuoti.

Jei tai būtų tik vienas toks atsitikimas, tai dar būtų tik smulkmena. Deja, tai buvo ne pirmas ir ne paskutinis atsitiki-mas su tais TALMAN banko Certificate, kurių terminas bai-gėsi š. m. balandžio mėnesio 2-trą dieną. Patikrinus keletos to-kių taupytojų už balandžio mė-nesį išmokėtus %, teko juos nu-siusti į banką, kur visiems buvo trūkumai išmokėti. Koki įvy-čiai vyko su tais Certificate tau-pytojais, kurių terminas suėjo kitomis balandžio mėnesio di-nomis, neteko susidurti. O su mano asmeniška Checking Ac-count, ir tame pačiame banke, aš turėjau taip pat nesusiprati-mų. Gavęs šios sąskaitos mano padarytų operacijų mėnesinį apyskaitą, radau kažkokių už patarnavimą nurašymų, kurių bankas neturėjo teisės padaryti. Vėl teko vykti į banką ir ten jiems išaiškinti, kad jie mane "apstatė". Po ilgojo pasikalbė-jimo, klaida buvo atitaisyta ir nurašymai buvo gražinti į ma-no sąskaitą.

Šiuo kart nieko negaliu pasa-kyti kaip vyksta su tomis Cer-tificate sąskaitomis kitose Sa-vings & Loan Association, nes šiuo reikalu nieks ir mane nesikreipė, bet kai užsukęs į keletą jų pasiteiravau, tai gavau tik vieną ir tą patį atsakymą: "Pa-mus jokių nesusipratimų ir bet kokių nusiiskundimų visai nebu-vo".

Kaip ten bebūtų, vis dėlto vi-siems terminuotose sąskaitose pinigų taupytojams patartina būti gana audiems, tuos termi-nus pakartojant.

• Kas yra demokratija? De-mokratija yra, kai tu gali sa-kyti ką nori ir turi daryti ką tau įsako. (Gerald Barry)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day ex-penses, you'll still be building a more secure future for your family. U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4.5% the first year). Bonds are redeemable at face value at any time. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

A safe haven for the nation's future. The American Council.

LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Užbaigai: maloniausia mano pranešimo dalis, tai kad neprašome nieko iš lietuvių visuomenės, bet jai duodame. Davėm arti 800 000, ir jūsų investuotas kapitalas tebėra nepaliestas, jis dirbs atečiai. Čia ir yra šio suvažiavimo šiltas jausmas. Kapitalas nepajudinamas, kaip tas Puntuko akmuo. Dirbkime toliau, kad tą kapitalą išaugintume į laikinai naikinamą Gibraltarą uolą.

LF Meno puoselėjimo komisijos vardu kalbėjo dr. G. Balukas "Remiantis LF MPK ir Madame Adelheit Armhold žviro nas 1980. X.27 sutartimi LF už dail. Prano Domšaitis meno kūrinįs yra sumokėjęs \$23,246.23. Ši suma yra paskola LF MPK-jai". Tuo klausimu ilgokai kalbėjo Draugo kultūrinio priedo redaktorius K. Bradūnas, kuris smulkiau supažindino su Prano Domšaitis kūriniais ir pačiu dailininku. Pranas Domšaitis gimęs ir augęs Mažosioje Lietuvoje — Rytprūsioje. Anksčiau po savo kūriniais pasirašydavo Franz Domscheit. Vėliau priėmė Lietuvos pilietybę. Gavo Lietuvos pasą ir pasirašydavo Pranas Domšaitis. Hitleriui įsakius, jo kūriniai nebuvo leista Vokietijoje pasirodyti. Išvyko į Pietų Afriką. Jam mirus jo žmona, olandų kilmės žinoma, soliste, antrą kartą ištekojo už žviro no. Kūriniai vertingi ir LF duodama Meno Komisijai paskola atliko gerą darbą.

Dr. A. Razma ir adv. P. Žumbakis kalbėjo Lietuvių Unijos Kredito steigimo reikalu. Tai būtų lyg ir lietuviškas bankelis. A. Bagdonas pranešė, kad dar šiemet pasirodys LF vardynas, kuris bus paskirstytas į 3 dalis: LF kūrimas, jo reikalingumas ir vardynas.

Pranešimuose ir diskusijose J. Skeivys paklausė kodėl LF Pello skirstymo komisijose dalyvau ja tik L. Bendruomenės atstovai? Turėtų į šią komisiją įeiti

bent pagrindinių organizacijų. ALTO, VLIKO ir BALFO atstovai. dr. A. Razma atsakė, kad steigiant LF prie jo organizavimo prisidėjo tik Bendruomenė ir tuo pačiu ji išsiderėjo, kad prie pėno skirstymo komisijos pusė jos narių dalyvautų. Iš ALTO dalyvauja jo vicepirmininkas dr. J. Valaitis. Norint, kad dalyvautų ir kitų organizacijų atstovai, reikia keisti LF įstatus.

Z. Juškevičienė klausė, kokių pagrindų paskyrė LF dailininkui Vizgirdai \$1000 premiją? dr. K. Ambrozaitis atsakė, kad premija skirta L. Meno Komisijai ar Draugui. J. Valaitis. Norint, kad dalyvautų ir kitų organizacijų atstovai, reikia keisti LF įstatus.

Mr. Motusienė, tarp kitų klausimų, paklausė kodėl nebuvo paskirta Jėšų kompozitoriui Gaideliui Pulitzer premijai gauti? dr. K. Ambrozaitis atsakė, kad šiuo klausimu nebuvo laiko spręsti. Pervėlai LF buvo painformuotas. A. Repšienė prašė išvardyti spaudą, kurios LF nemėmė. Pilno atsakymo nesulaukė. Buvo ir dar mažiau reikšmingų klausimų.

LF Tarybos 1-3 narių darinkimas. Pasiūlyta: dr. K. Ambrozaitis, P. Kilius, V. Naudžius, M. Remienė, J. Vaznelis, kun. J. Prunskis, B. Vindašienė, O. Masilionienė ir dr. A. Glaveckas. Į Kontrolės Komisiją: A. Santaras, dr. Paliokas, dr. V. Tauras ir Dr. Paliokas.

Daroma pietų pertrauka. Po pietų pertraukos Milda Lenkauskienė sveikino suvažiavusius LF narius Ohio ir Kalifornijos LF narių vardu.

Vytautas Kutkus sveikino Detroito LF narių vardu ir pranešė, kad Detroito lietuvių LF yra suaukoję \$84.000.

Iškilus Lietuvių katedros klausimui dr. G. Balukas pastebėjo, kad LF šios katedros steigimui paskyrė \$50,000 per du metus. Dr. K. Ambrozaitis sakė, kad šis

A. Marčulionis — Keturi Evangelistai

klausimas dar nėra galutinai išspręstas.

Klausimuose ir sumanymuose Z. Juškevičienė pasakė, kad LF remia visų pakraipų, partijų ir ideologijų asmenys. Skirstant spaudai pašalpas neturi būti išjungtos Naujienos. Pirmininkaujantis prašė į tai atkreipti dėmesį.

Balsų skaičiavimo komisija: Jonas Kučėnas, Ferdinandas Kaunas ir Milda Lenkauskienė.

F. Kaunas pranešė, kad pagal paduotus balsus į tarybą išrinkti šie asmenys: K. Ambrozaitis, P. Kilius, V. Naudžius, M. Remienė, J. Vaznelis ir A. Glaveckas. Kandidatais: J. Prunskis ir B. Vindašienė.

Į Kontrolės Komisiją: A. Santaras, V. Tauras ir Dr. Paliokas. Suvažiavime dalyvavo 118 LF narių. Tolimesnėje suvažiavimo eigoje negalėjau dalyvauti.

KATRAS YRA DIDESNIS

LIETUVOS DIDYSIS KUNIGAİKSTIS ŽYGMANTAS AR LENKIJOS KARALIS KAZIMIERAS DIDYSIS? S. DIRMANTAS

Tokį klausimą sprendžia bene ankstybiausia (1529 m.) lietuvių rašyta ir atspausdinta panegyrika. Seniau (kaip ir dabar!) buvo madoje prakalbomis ir net ir raštu girti didikus. Tik dabar nei tų didžponių, nei milžinų, nei vadų netekome: vienus patys nusmukdėm, kiti vėl patys nusivainikavo. Didžiūnams po-

nams pagirti buvo rašomos panegyrikos. Jos sudaro savotišką literatūros žanrą. Viena jų duodama žemiau. Šiuo gyriu pagerbiamas Lietuvos valdovas, suteiks valstybei gana tobulą įstatymų rinkinį, t. v. kodeksą, kuris įėjo gyvenimui ir istorijon Lietuvos Statuto vardu. Net valstybei žlugus, iki 1840 metų

Lietuvos Statutas galiojo didžiuliuose plotuose nuo Černybovo, Kievo, Besarabijos pasienio,

Lietuvos Brastos, Mažosios Lietuvos, ir Kuršių kunigaikštystės. Okupantas — grobikas, nors darė pastangas, bet nesugebėjo duoti ko geresnio, o blogesnio — nedrįso. Lenkai, švenčią dabar 1000 metų sukaktį nuo krikšto priėmimo, gana anksti, nes 1347 m., jau buvo susirašę t. v. Vislicos statutą; bet jis buvo labai netobulas, nesisteminis; tiesiog paprastas chronologinis teisės normų rinkinys. Po to lenkai, nežūrint poros rimtų bandymų, nesugebėjo sukodifikuoti savo įstatymų net iki nepriklausomybės pirmo pradžios. Kiti mūsų, pietų-rytu, kaimynai, Didžiojo Kievo kunigaikštystės mažrusiai, jau X amž. turėjo, kad ir trumpoką, kung. Vladimiro Šventojo duotą teisiną vardu "Rus-kaja Pravda". (Ne rusiška, mas-kvinė, bet Kievo Rusės, vėliau Ukrainos). Didžiusių sudaryta Didžioji Maskvos Kun-tė savo teisyne susilaukė žymiai vėliau negu Lietuva: tik 1649 metais caras pasakė "Sobornoje Ulo-ženije Caria Aleksieja Michai-loviča". Jis pasižymėjo azijatiš-ku žiaurumu: už rūkymą tabo-kos buvo pjaustomos nosys!

Žemiau duodamas pagyrimas buvo kaip ir kokia dedikacija ar įžanga į Lietuvos Statutą. Panegyrika, kaip ir pats statu-tas, buvo parašyti per Kieva Vilniū užklydusią, sena slavī-ka, bulgarų kilmės, bažnytinę kalbą. Pietų slavai buvo laimin-gesni negu mes: jų misijonieriai, šventieji ir apaštalam lygūs Ki-rilas ir Metodijus, patys buvo išmokę slavų kalbą ir davę pra-džią slavīškai rašiliavai. Rašme-nys buvo naudojami savotiški, kiek panašūs į senuosius grai-kiškus, t. v. kirilica. Iš jų vėliau atsirado rusiškoji graždanka, ku-rią mums bruko nuo Muravjovo laikų. Šioji bažnytinė kalba ta-po oficialia ir Lietuvos ir Kievo didžiųjų kunigaikštysčių raš-tinių vidaus reikalams kalba. Len-kiškoji XVI amžiuje dar nebuvo išsivysčiusi, nusistovėjusi ir ofi-cialiams raštams mažai tetiko: patys lenkai plačiai naudojo ki-tą bažnytinę kalbą — lotynų.

Tekstas duodamas originalo kalba, mūsų raidėmis, ir laisvam vertime. Įdomumui patenkinti duodu pačiam gale kiek tų lai-

kų mūsų kariškų nuostatų len-kiškus vertimus.

Spausdintam pavidale Lietu-vo Statutas originalo kalba pa-sirodė Vilniuje tik trečioje re-dakcijoje 1588 metais. Greit-priartės pagrindinės statuto t. y. antrosios redakcijos ar tie-siog Antrojo Lietuvos Statuto įsigaliojimo 400 metų sukaktu-vės. Tas mane ir paskatino duo-ti KARIUI keletą rašinių surištų su šiuo mūsų valstybės žy-miu kultūriniu kūriniu.

GYRIUS KARALIAUS IR DI-DŽIOJO LIETUVOS KUNI-GAIKŠČIO ŽYGMANTO

Sie įstatymai (Jis davė Lietu-vai garsų įstatymų rinkinį ar kodeksą, vardu Lietuvos Sta-tutas.) yra duoti Didžiajai Lie-tuvos Kunigaikštijai šviesiojo ir skaisčiojo Kunigaikščio Didžio-jo Žygimanto, Lenkų Karaliaus, Didžiojo Kunigaikščio Lietuvių, Rusų, Prūsų, Žemaičių, Mozū-rų ir kitų... Pono ir Paveldėto-jo.

Jei lenkų ponai praminė savo karalių Kazimierą DIDŽIUOJU dėl tos priežasties, kad jis pas-tatė Lenkijoje keletą mūrinių miestų ir pilių, tai juo labiau yra žymesni darbai karaliaus Žy-gimanto, kuris pralenkė Didįjį Kazimierą ne tik statyboje, bet ir kitokiais didžiausiais ir garsiausiais žygdarbiais.

Ir tai visų pirma valstybės gynime, nesigailėdamas darbo ir savo augštojo proto. Nes:

Pirmausia, žmonėmis ir tur-tais galingą priešą, Didįjį Mask-vinį kunigaikštį ties Orsa su-triuškino (1514.9.8 pirmasis ofi-cialusis DLK hetmanas, kung. Konstantinas Ostrogiškis, turė-damas 30.000 lietuvių, sumušė 80.000 maskviečių; jų 30.000 paguldė, o vadą su pusantro tūk-santio bajorų ir daugybę karių paėmė nelaisvėn.) kur iš mas-koliškos pusės aštuoniasdešimt tūkstančių negyvų liko lauke gulėti ir visa Jo taryba ir ša-bas pateko nelaisvėn.

Taipogi trejetą kartų savo kariais smarkiai nugalėjo totori-us, žiaurius kovotojus: pirmiau s'a. — ties Klecku, (15 totorių kilmės lietuvių kariuomenės va-das Glinskis vadovaudamas lie-tuviams bajorams ir samdytai DLK Aleksandro ir Lietuvos samdytiems lengviems raiteli-ams (t. y. racai ar serbų raiteli-ai). Čia daugiau nuopelnas Ka-zimiero pirmtakūno, brolio Alek-sandro, mirusio Klecko kauty-

nių metu.) kur paguldė dvide-šimt tūkstančių totorių. Antrą kartą ties Lopusnia (Jau ir ta-da buvo palinkimas didinti skai-čių kritusių priešų, ypač nekrikš-tų — totorių,) kur kautynėse krito dvidešimt penki tūkstan-čiai priešų. Ir trečią kartą net už 40 mylių už Kievo (čia panegy-rikos autorius sumišo (o gal tyčiomis?) Algirdo ir Vytauto žygius iki Mėlynų (Pietų Bu-go), Geltonųjų (Igualeco-Dnie-pro intakų) vandenų ir Juodų-jų Jūrų pamėdėdamas.) smar-kiai sumušė keturias dešimtis tūkstančių totorių, kurių buvo atėję į Jo Mylistos valstybę bjauriu, šaltu kariauti netinka-mu metu laiku.

(Bus daugiau)

East Chicago, Ind.

R. Liet. B-nės East Chicago apylinkės valdyba 1980 metais, bendrai sudėjus nario mokesčius ir gegužinės pelną, iš viso gavo \$1,022. Pagal įstatus, R. LB-nės aukštesnės institucijos pa-dėl tos priežasties, kad jis pas-tatė Lenkijoje keletą mūrinių miestų ir pilių, tai juo labiau yra žymesni darbai karaliaus Žy-gimanto, kuris pralenkė Didįjį Kazimierą ne tik statyboje, bet ir kitokiais didžiausiais ir garsiausiais žygdarbiais.

Valdyba prašo visus narius ir prijauniančius gausiai dalyvauti metiniame susirinkime gegužės 17 dieną 2 val. popiet K. ir J. Čiurinskų rezidencijoje. Po su-sirinkimo — kavutė. Valdyba

— Prez. Reaganas labai paten-kintas sekretoriaus diplomatine misija Romoje. Visos šiaurės Atlanto Sąjungos valstybės pri-ėmė Valstybės sekretoriaus A. Haig pasiūlymus.

— Prancūzijos prezidentas V. Giscard labai susirūpinęs sek-madienio rinkimais. Jis bijo, kad Mitterrand negautų dau-gumos balsų.

— Prez. Reaganas neparduos ginklų Gvatemalai, bet duos ginklus kitoms valstybėms ap-saugos reikalams.

— Aš nesuprantu, kodėl tavo žmona tokia pavydulinga tavo sekretorės atžvilgiu.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Runkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apraš-tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslų to laikotarpio buities li-teratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$8.

● KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir po-eziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisei. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaitis vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo maldoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, May 12, 1981

The danger of ignoring your dog's scratching

Your dog's constant scratching can lead to serious skin problems, needless suffering and expense. Get Veterinarian-tested Sulfodene — a painless, clear liquid that stops frantic scratching. Sulfodene also treats sores, cuts, hot spots and eczema. It's the only special dog medicine that home remedies can't kill. Get Sulfodene, America's No. 1 dog skin medication.

Read and follow the directions. © 1981 COMBINE, INC.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPISTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	pusei metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00

25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00

Chicagoje ir priemiestiuose:	Naujienuose elna kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendruomenė	
pusei metų	\$24.00, 1739 So. Halsted St., Chicago.	
trims mėnesiams	\$12.00, IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	\$5.00.	

Kitose JAV vietose: Pinigus reikia siųsti pašto Money metams \$40.00 Orderu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Fr. Mitterrand sustiprins Prancūziją

Prancūzijoje prezidento rinkimus laimėjo Francois Mitterrand, Prancūzijos socialdemokratų atstovas. Prieš dvi savaites Mitterrand stovėjo antroje vietoje, tuo tarpu praeitą sekmadienį jis gavo daugiau balsų negu dabartinis prezidentas Valery Giscard d'Estaing.

Prancūzijos prezidentas Giscard tvirtino, kad jis gaus balsuotojų daugumą. Jis pirmuose rinkimuose laimėjo 42% visų balsų. Paryžiaus meras Chirac prižadėjo balsuoti už prezidentą Giscard, nes jis buvęs artimiausias konservatorių partijai, bet tas nepadarė. Vietoj 57% balsų, kaip jis tikėjosi, prezidentas Giscard tesurinko tik 48% balsų.

Paryžiaus meras pareiškė, kad jis balsuos už prezidentą, nors jis pats buvo sudaręs atstovų konservatorių partijos sąrašą ir rinkiminės kampanijos metu aštriai kritikavo prezidentą Giscard. Jį kaltino stiprios valios ir principų stoka. Giscard prezidentavimo metu nusilpo prancūzų frankas. Iš Amerikos reikalavo mokėti auksu, ne doleriais. Tuo tarpu dabar liko be dolerių ir be aukso. Bandė siekti savarankiškos užsienio politikos, bet nepajėgė. Jis buvo priverstas atmeti Sovietų sąlygas, o pats savo pajėgumo neturėjo. Išsprogdino atomo bombą, sukišo į šį ginklą labai daug pinigų, bet nepajėgė pagaminti savo atomo apsaugos. Baigė statyti milžinišką lėktuvą, praskrendantį Atlantą per pusketvirtos valandos, bet tas lėktuvas valstybei neša nuostolius. Prancūzijoje yra didelis nedarbas, o iždas — ištuštintas. Paryžiaus burmistras, žinodamas tikrą padėtį, nors asmeniškai pasisakė už prezidentą, bet patarė gyventolams rimtai pagalvoti, o tiksliai tada atiduoti balsą už pasirinktą kandidatą. Rinkimų daviniai rodo, kad Giscard gavo tik 48% balsų.

Socialistų demokratų kandidatas Mitterrand gavo 52%. Už jį prižadėjo balsuoti komunistai, prastai pasirodė pirmiųjų rinkimuose. Pats Mitterrand komunistų balsų neprašė, bet jie, gavę nedidelį balsų skaičių, patys viešai pareiškė, kad jie balsuos už socialistą Mitterrandą. Mitterrand priešai, pralaimėję rinkimus, sekmadienio vakarą paleido gaudą, kad Mitterrandas į savo kabinetą priims komunistus. Patys komunistai tuojuo pareiškė, kad jie mielai nori įeiti į kabinetą.

TITIANAS, Renesanso tapytojas

"FLORA"

Rinkimus laimėjęs Mitterrandas dar neturėjo progos su kitų partijų atstovais pasitarti ir jokio oficialaus pareiškimo nepadarė. Pirmojo žodžiai buvo: Komunistų į kabinetą nekvičiu, nes nematau jokio reikalo juos kviešti... Noriu sudaryti stiprų koalicinį kabinetą, kad galėtume imtis žingsnių sustiprinti Prancūziją, sustiprinti finansus, panaikinti nedarbą, o svarbiausia, noriu siekti glaudesnių santykių su dabartiniu JAV prezidentu...

Šitas paskutinis Mitterrando sakiny Prancūzijai labai svarbus. Generalas Charles de Gaulle, dar nesuspėjęs sustiprinti krašto, labai norėjo atsikratyti Amerikos. Jis norėjo tapti nepriklausomu ir visam pasauliui parodyti, kad gali gyventi be Amerikos. Gen. Charles de Gaulle pats norėjo tartis su Sovietų Sąjunga, leido milijonus atomo bombų, už dolerių liepė auksu mokėti, liepė iš Prancūzijos išvežti net karo medžiagų atsargas, o vėliau liko su tuščiu iždu ir be stipriausio draugo.

Mirus Charles de Gaulle ir jo politikos šalininkui G. Pompidou, prezidentu buvo išrinktas Valery Giscard. Jis skelbė, kad laikysis gen. de Gaulle nustatytos politikos, bet greitai įsitikino, kad šių dienų pasaulyje net ir Prancūzija negali būti savarankiška. Šiandien aiškėja, kad Vakarų Europa gali būti savarankiška tiksliai tuo atveju, jeigu JAV paims ją savo globon, garantuos apsaugą. JAV nesikiša į kitų valstybių vidaus reikalus, bet teikia mažesnei valstybei reikalingą globą, taikosi, kad gynybos reikaluose bendradarbiautų.

Prez. Giscard nebuvo priešingas bendradarbiavimui su JAV, bet taip pat norėjo parodyti savo savarankiškumą. Kada Brežnevus pradėjo kviešti Vakarų Europos valstybes, norėdamas jas atskirti nuo šiaurės Atlanto Sąjungos, tai Giscard buvo pasiryžęs elgtis savarankiškai. Jis susitiko su Sovietų pareigūnais, bet neturėjo drąsos parodyti savo galios. Prez. Carteris pasirinko V. Vokietijos kanclerį Helmut Schmidt tartis su Brežnevu. Prezidentas ragino kanclerį vykti į Maskvą ir tar-

V. KAROSAS

ALTO PASKIRTĮ NUSAKANT

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Amerika įstojo į II Pasaulinį karą su tikslu parblokti nacizmą ir fašizmą su visais jų sąjungininkais, kvilingais ir kolaborantais, ir atstatyti demokratines santvarkas. Amerikos kariuomenė su savo sąjungininkais, išvaduodama pavergtas nacizmo ar fašizmo valstybes, neatstatė ten buvusių antidemokratiškos vyriausybės, nors ir ginklų pasipriešinusių okupantams, bet visur įtvirtino demokratines santvarkas.

Tas pats principas būtų pritaikytas Lietuvai, jei Amerikos kariuomenė būtų pasiekusi Baltiją. Pirmąjį eilę, kaip visose Vakarų Europoje, būtų pritraukti atsakomybės načių kvilingai ir kolaborantai, nušalinti visi buvusios diktatūros valstybiniai ir politiniai organai ir jų vieton atkurti demokratine Lietuva.

Amerika, kaip ir bendrai Vakarų Europos demokratijos, nemano teisintis prieš bet kurios lautos diktatūrinius dėl savo padarytų klaidų, vedamos pasaulinės politikos ar visais kitais klausimais. Veidmainingas Amerikos piliečių teisių panaudojimas buvusios Lietuvos diktatūros pateisinimui, o tuo labiau jos atstatymui, kad ir kitoje formoje, yra priešingas Amerikos principams ir jos vadamajai pasaulinei politikai.

Atmetus ištikimybę Amerikai, atsiskaičius nuo demokratijos principų, nuo demokratines Lietu-

vos atstatymo, tai kas tuomet belieka? Pasitenkinti Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos praeities garbinimu, liaudies dainomis ir šokiais, rūpų darželiais, smūkeliais ir panašiomis vertybėmis, dėl kurių gyvena ir mirs Lietuvis. Bet dėl tokių vertybių tikrai Vakarų demokratijos neskelbs karo Sovietams ar bent darys kokius rimtesnius žygius.

Jei lietuvių tautai yra nepriimtini laisvo žmogaus principai, kurie sudaro vakarietiškos demokratijos esmę, tuomet nėra ko lietuviškiems veiksniams varžyti Baltųjų Rūmų ar Valskybės departamento durų, kaip ir bendrai kreiptis į Vakarų Europos demokratines vyriausybes. Parokytą žiaurios praeities, atsikūrusi demokratine Vakarų Europa griežtai atsiskaitė ir mti į Bendrosios rinkos ir Nato narius išlikusias diktatūras Ispanijos, Portugalijos ir Graikijos valstybes. Tas pats nusistatymas yra taikomas Rytų Europos diktatūriniam pretendentams, kurie norėtų atstatyti savo buvusias diktatūras, pašalinus komunistų viešpatavimą.

Tokiems planams Rytų Europos egzistenciali veiksmas nerado ir nerastų pritarimo. Telikų jiems paieškoti atamos savo siekiams likusiame laisvajame pasaulyje diktatūrinių valstybių, tarpe, kurių yra apstu Pietų Amerikoje, Azijoje ir Afrikoje, bet visai neįmanoma jos yra bejėgės ir bebalės pasaulinėje arenoje.

Verta šioje vietoje prisiminti Povilą Višinskį, ikūrusį dar ca-

tis, bet tuo pačiu metu jis patarė kancleriui kaip jis turi su Brežnevu kalbėtis ir ką jam pasakyti. Brežnevus kvietė kanclerį tartis apie naujos prekybos sutarties pasirašymą, tuo tarpu kancleris, išdėstęs vokiečių pažiūras į Sovietų įsiveržimą į Afganistaną, į pasiūlytą sutartį visai nežiūrėjo.

Naujai išrinktas Prancūzijos prezidentas Mitterrandas pareiškė, kad jis savo suverenumą naudos bendradarbiauti su Amerika, kuri į suverenios valstybės reikalus nesikiša. Tai bus didelis sustiprinimas visai Europai. Prancūzija liks suvereninė valstybė, bet tuo pačiu metu ji priims ir Amerikos globą tam suverenumui ginti. Mitterrand nori, kad JAV savo ekonomine parama padėtų Prancūzijai sustiprėti. Jis stengsis atgauti Amerikos turistus, kiekvienus metus atvežančius milijonus dolerių. Jis bandys Amerikoje įsigyti visas modernias priemones, kurios reikalingos ne tik moderniai aviacijai, bet ir visoms didesnėms pramonės šalims.

Prezidentas Giscard dar dvi savaites turės valstybės valdymą. Išrinktas prezidentas Mitterrandas, žurnalistų paklaustas, kokio žingsnio pirmiausia imsis, atsakė, kad pirmiausia jis pasitars su partijų vadais, o vėliau imsis priemonių nedarbui sumažinti ir frankui sustiprinti.

riniais laikais Lietuvos demokratų partiją ir paskelbęs obalsį "už neprigulmingą Lietuvą, atsikračiusią nuo savų ir svetimų despotų". Mesas Višinskio obulsis už demokratinės Lietuvos atkūrimą cariniais laikais yra šimteriopai svaresnis mūsų amžiuje, kovojant prieš totalitarinį despotizmą.

Šioje idėjinėje plotmėje susikerta ALTO ir Lietuvių Bendruomenės Lietuvos laisvinimo principai ir metodai. Kuomet ALTas visą laiką stengėsi palaikyti gerus santykius su Amerikos valdžios organais, tai Lietuvių Bendruomenė laikėsi priešiško nusistatymo Amerikai, pavadinę savo laikyseną "lojalia opozicija", tarytum jiems tokia teisė priklausytų. Jeigu bendruomenininkai mano turį teisę amžinai kritikuoti, daryti priekaištus ir skelbti šmeižtus Amerikos adresu, tai turėtų užsiregistruoti kaip "foreign agency" ir tuo titulu veikti.

Kitu atveju bendruomenininkai nusikalsta savo Amerikos piliečio priesaikai, nes šio krašto pilietis negali statyti savo kilmės krašto interesų aukščiau Amerikos, bet savo veiklą privalo derinti su Amerikos idėlais, jos vedama pasauline politika ir net su jos diplomatiniais posūkiais. Tik tokiose ribose veikiant galima ką nors teigiamo pasiekti, ką įrodė ALTO metų bėgyje atsiekti laimėjimai.

Dr. Šidlauskas teisingai atskleidė prieš Bendruomenės pasivertimą mokytį ALTą demokratijos, nors patys yra atvykę iš krašto, kuriame demokratinės laisvės ir teisės buvo paneigtos savajai tautai. Girdi, jie remiasi tiesioginiais ir slaptais visų rinkimais, kad ALTas yra sudarytas iš įvairių organizacijų federaliniais pagrindais. Į šį klausimą dr. K. Šidlauskas davė rimtą atsakymą. Kalbant apie rinkimus, reikia neužmiršti, kad Josifas Stalinas ir ne vienas diktatorių irgi buvo renkami ir perrenkami slapto ir tiesioginiu balsavimu.

(Bus daugiau)

— Tikrintojai tvirtina, kad Amerikos valdžios įstaigas labai dažnai apgavė, bet labai retai vagiliai traukiami atsakomybėn.

— Libijos valdžia pareiškė, kad ji neorganizuoja teroristų ir neplanuoja užpuolimų. Chadafai nustebe, kad JAV įsakė Libijos diplomatais išsitrausyti.

— Lenkijoje valdžia užregistravo antisemitinę organizaciją, pavadintą "Zalgirė". Ji jau turi 100,000 narių.

PIRKITE JAV TAUPYM. BONŲ.

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(Tęsinys)

Savotiškai įdomu ir gražu. Tai ne kasdieniška, bet kad tas karštis žmogų kankina. Randame tą patalpą pilną turistų, jau anksčiau atvežtų. Tranki muzika, tautiniai puslankiniai šokiai, o visi geria ir geria. Biznis eina kaip iš pykės. Čia tirpsta alus, kvasai ir kitokie nealkoholiniai gėrimai. Šoka vyrai, šoka moterys ir nei palyginti į tuos kadaise havajiečių šokius. Grubūs, pilni riksmo ir triukšmo. Jiems plojimais ir riksmams pritaria išgėrę turistai. Taigi, tikras laukiškumas.

Bandau ir aš, kaip ir kiti, įbristi į jūrą. Taip gerai būtų, bet kad saulės karščio negalima pernešti. Negi su lietsargiu vandenį braidžiosi. Bėgam vėl atgal po pastogę.

Artinasi užkandžių laikas. Visus per garsiai kalbį sušaukia ir demonstruoja pajūrio smėlyje mėsos kepimą. Paima plastiką, patiesia ant smėlio; po to padeda mėsą ir vėl plastiką. Tada vėl palmių šakas. Kai visą jau sukrauna, tada apipila smėliu ir po poros valandų visi bėgam žiūrėti, o kiti fotografuoja. Atidengia, ir mėsa išlepta. Jie nenonite tikėti, — šaukia juodas vyrai — tai prasmę paragauti". Visi valgom ir tikrai — gero kepsnio skonis. Taip pat ir kukurūzų iškepę. Tai bent karštis. Tai dabar žinau, ko-

dėl per dieną pliažas tuščias.

Pavakare pakilo audra. Vargais negalais mus sukrovė į laivą, nes bangos mėto mažą laivelį ir nesiduoda priartėti prie laivo krašto. Daug klyksmo ir juoko.

Vėl atgal. Niauikiasi. Audros artėja. Ant kalnų jau matosi krituliai. Lietsargius turi visi, nes čia kitaip nėra. Jei jie ne nuo lietaus, tai nuo saulės bus reikalingi. Visada neškis lietsargį.

Vėl belangis ir abejotino švarumo autobusus išvežioja turistus. Vėl pakelėse sutikti vietiniai, kurių labai daug indų kilmės, moja mums pravažiuojantiems. Guli karvės pakelėse ir atrajoja. Jos tingios, prisirišę, ir ilsi. Gražūs arkliai, o kumeliukai laksto ir šokinėja. Žodžiu, visas gamtos grožis su gyvulių prieaugliu. Tik kiauilių niekur nematyti. Gal čia aršieja be kaulienos?

Viešbutis, ir šoku lauk iš autobuso. Nusprendžiu daugiau jokių "turų" neimti, nes vis vien nieko nepamatysiu; visur tie patys gyvuliai, namukai be langų ir skurdas neaprašomas. O dar po ciklono, visur stambiausios medžiai išvartyti, keliai užgriauti, telefonų stulpai išverst. Sako, kad žuvo nemažai žmonių. Kuriamė ruožė juos pagavo, nešė į vandenį ir žuvo. Taip pat daug žuvo gyvulių. Nuostolių salai padaryta nemažai. Dirba vyrai ir valo kelius. Dirba karštyje sunkiai ir daug.

Darbai naudoja dar labai primityviškus kirvius ir kitus įrankius. Kirviai labai skirtingi nuo

mūsiškių. Jie atrodo kaip mėsininkų. Griovius kasa dar paprastais šiupeliais — lopetomis. Statyba vykdoma irgi be modernių mašinų. Žodžiu, saloje vyrauja primitiviškumas.

Rytojaus dieną pagalvojau pamatyti jų miestą Nandi, tad per laukus ir pievas einu kelio link, kur sustoja autobusai. Gražu ir primena kaimo gyvenimą. Laukia žmonių pulkai ir aš stoju jų tarpan. Atleikia nešvarus autobusus, kaip ir patys keleiviai. Nors indės su baltomis medžiagomis apsiuvyniosios. Švarumas abejotinas. Važiuojame laukais. Vieni išlipa, kiti įlipa. Kai kur pakelėse yra ir krautuvėlės, arba gazolino stotys. Pilni laukai cukrinių nendrių. Laukuose daug vandens ir drėgmės. Eina čia ir geležinkelis, jei galima būtų jį taip pavadinti. Platumas gal penkios pėdos, o traukinėlis taip, kaip Disney Land vaikams vežioti.

Pagaliau ir miestą. Lipame ir su nuostaba žengiamo pirmus žingsnius per Nandį. Viena gal penkių blokų gatvė, kur visos miesto gyvenimas pulsuoja. Čia ir krautuvės, ir mažos valgyklės; medvilnės gaminiai, medžio drožiniai, smulkmenos. Mažos krautuvėlės čia vyrauja. Maisto krautuvės pasigalėtinos. Nieko jose beveik nėra. Pienas, dvejopa duona, keletas kanuotų dalykėlių ir biskvitai. Daržovės ir vaisiai labai brangūs ir tų nėra. O jei kiek yra, tai susenę.

Eina gatve turistai, o pardavėjai tarpduryse šaukia ir pirkti siūlo. Nedaug čia yra ko pirkti,

nedaug kas ir perka. Tai ir kurorto miestas, kuriame nėra nei padoraus restorano, kad galėtum užvalgyti. Ir supraš, tu žmogau, kodėl čia turistai važiuoja. Gal tik iš labai šaltų kraštų? Nes čia karščio tikrai labai daug. Štai dabar irgi esu mieste, bet tik su maudymosi kostiumu. Čia dėl to niekas nesistebi.

Vakaras prie oaseino. Turistų viešbutyje labai mažai. Teko sutikti iš Anglijos, bet daugiau iš N. Zelandijos. Viešbutis gražus: krautuvės, kur viskas per pusę brangiau, baras, restoranas, kuris visada tuščias, nes pietūs 45 dol. Bendrai — daugiau tarnautojų negu svečių.

Rytojaus dieną važiuoju jau į kitą miestą, vardu Lautoka. Sako, kad jis randasi už 20 kilometrų. Bet reikia pamatyti kaip gi ten atrodo. Pagaliau ir nėra kas veikti. Važiuoju.

Pravažiuojama aplinka tokia pat, arba labai panaši. Kai iš autobuso išlipau, nustebino kaimietiškas turgus. Ko ten nėra; gal nešvaros tai daugiausia. Maišai neiškių daržovių. Stalai apkrauti visokiomis pupelėmis, sudžiovusiais riešutais. Žodžiu, visko, ir kartu nieko.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais iristą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmieji atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1936 E. Main Street, Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2600 WEST 60th STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Oriso telefonas: 776-2886,
Rezidencijos tel.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Pirmam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAP KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**

Motinos Dienai

Aukštojoje Bavarijoje, Traun-
šteino mieste esančiame liepų
sodyje sėdžiu ant suolo prie
tako pačiame liepų žydėjime.
Sklinda liepų žiedų kvapas —
toks gardus, kad tiesiog svaigi-
na. Oras toks malonus ir ramus,
kad net girdėti atsisikiriančių
nuo šakelių lapų ir žiedų pykš-
telėjimai. Oro kvapas, žolynėlių
ir gėlių gražumas kutena jaus-
mus. Gėriuosi grožiu ir galvoju,
kad būtų tiek gėrio ir tiesos,
kiek grožio, tai žemiškąjį gyve-
nimą galėtume pavadinti dan-
giška tobulyste. Taigi, reikėtų
tik panaikinti piklą ir būtinę
laimingą. Bet kaip?

Nerasdamas atsakymo, imu
į rankas raudoną viršelį kny-
gą, skirtą pasiskaityti būsi-
miems pedagogams. Atsiverčiu
ir metu žvilgsnį į patį pirmąjį
apsakymėlį — "Gyvenimo pa-
veikslas".

Skaitau: "Vėsiame pavėsyje
po žydinčiomis liepomis sėdėjo
išauklėta, nekaltą jaunuolė. Ji
kairėje rankoje laikė gražią auk-
suotą atbrailą su raudonu kas-
pinu knygą ir dešinėje išsisklei-
dusį rožės pumpurą. Paukščių
giesmės pripildė savo malonia
muzika sodus ir laukus, ir sklido
liepų žiedų saldus kvapas. Jau-
nuolės veidas buvo šaistus, nes
jos širdis buvo švari ir siela be
nuidimės. Dėl to ji nešprato
kai kurių knygose rastų sakinių:
"Žmogaus gyvenimas yra var-
ginga kelionė". Motina jai pa-
aiškino: "Miela dukra! Mylėk
tiesą, gėrį, grožį ir žmones, sau-
gokis blogio, tada tavo gyve-
nimas bus maloni kelionė, kuri
tavi kiekvieną dieną naują
džiaugsmą pasiūlys".

Perskaitęs šį gyvenimo vaiz-
delį radau, kaip galima nuga-
lėti piklą: tai nesunaikinamas
ginklas yra motinos meilė savo
vaikui. Motina savo nuosirdžiais
patarimais grindžia vaikui kelią
į tiesą, gėrį ir grožį.

Lietuvaite, ar esi tokia laimin-
ga, kaip tame vaizdelyje apra-
šyta jaunuolė? Motinos idealas,
tai turėti tokią dukrą, kaip anoji
jaunuolė. O tavo idealas — kla-
syti motinos, didžiulis, kad gi-
mei lietuvaitę, gerbti kas kilnu
ir mylėti savo tėvų žemę — Lie-
tuvą. VI. Valinevičius

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medica-
tion that in many cases gives
prompt, temporary relief for
hours from pain and burning
itch in hemorrhoidal tissues, then
helps shrink swelling of these
tissues caused by inflammation.
The name: Preparation H®. No
prescription is needed. Prepa-
ration H. Ointment and sup-
positories. Use only as directed.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TIRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Maskolių invazija ir Vilniaus apiplėšimas 1655 metais

Bolševikai savo invazijos
Maskoliai veržėsi į namus, į di-
džių rūmus, į vienuolynus ir
bažnyčias, tempė iš jų žmones
ir lavonais nuklojo gatves. Ma-
noma, kad per vieną dieną bu-
vimo išskersa dvidešimt penki
tūkstančiai žmonių.
"Rytojaus dieną į Vilnių įėjo
caras Aleksiejus, iškilmingai ly-
dimas ir pasitiktas slautėjusių
kazokų klyksmo. Jis įsakė nuva-
lyti gatves ir lavonus sumesti į
namų rūsius, bet apieškoti baž-
nyčias ir kapines, ir jeigu ten
rastų palaidotus Lietuvoje pri-
būti su visu bolševikiniu tero-
ru, jį taip pat atskleidžia Mas-
kvos siekimą prisijungti Lietu-
vą. Nuostabiai tiksliai sutampa
šio Aleksiejaus dekretas, ku-
riu jį įsai Lietuva paskelbė sa-
vo valstybės dalimi, — su 1940-
ais metais padarytu bolševikų
paskelbimu, kad Lietuva įjun-
giama į Sovietų Sąjungą. Su-
tampa taip pat ir žiaurios prie-
monės, kurių tam tikslui grieb-
tasi. Kas įvyko prieš penkioli-
ką metų, daug kas gerai prisī-
mena ir žino tikrus faktus, ku-
riuos bolševikai samoningai iš-
kreipė. Bet kas dėjos prieš tris
šimtus metų, yra nuėję užmirš-
ti. Pasiklausykime, kaip ano
reto liudijimai vaizduoja pir-
majį maskolių slautėjimą Lietu-
voje, ir kaip rusai metraštini-
kai rašė apie Lietuvos pavergi-
mą, o ne išlaisvinimą.

"Rugpjūčio pradžioje, 1655-
tais metais, — skaitome ano me-
to raštuose, — trijų šimtų tūk-
stančių vyrų Maskvos kariuome-
nė artėjo prie Vilniaus. Miestą
apėmė siaubas, nes žmonėms jau
buvo žinoma, kaip maskoliai ir
kazokai plėšė ir žudė gyvento-
jus pakeliui. Iš Vilniaus sku-
biu buvo išvežtas šventojo Ka-
simiero karstas, ir paslėptas Auš-
ros Vartų Dievo Motinos pa-
veikslas. Vilniaus gyventojai,
kur e nesuskubo išbėgti, užsida-
ė namuose ir rūsiuose, kiti su-
ėgė į bažnyčias, užsitvėrė siau-
ros gatvėse. Jie buvo pasiryžę
gyvi neapsiduoti.

"Rugpjūčio aštuntą dieną prie
tas apsiutė miestas, kazokai pra-
ė o laužtis per užtvaras, pasi-
ėjo nekaltų žmonių kraująs.

nėjamus daiktus, kurių ten nie-
kada nėra buvę.

"Kazokai Vilniuje slautėjo tris
paras: darė, ką tik norėjo. Pas-
kui kilo dar baisus gaisras, ku-
dis truko septyniolika dienų. Vil-
niaus miestas buvo taip sunaikin-
tas, kad pats caras Aleksiejus
neturėjo kur prisiglausti ir rei-
kėjo jam statyti už miesto pala-
pinę. Kitais metais prisidėjo dar
bažas ir ligos. Labai daug žmo-
nių išmirė per tuos šešeris me-
tus, kol maskoliai buvo atmušti
ir išvyti".

Tai anų laikų liudijimas apie
maskolių slautėjimą Lietuvoje.
Dabar bolševikai tą savo protė-
vių slautėją vadina Lietuvos
"slaisvinimu", gretindami su to
kiu pat savo darbu — grobimu
ir žudymu. Sugretinkime dar ir
Lietuvos prijungimą prie Mas-
kolijos.

Vienoje Maskvos kronikoje
1655-tais metais rašoma: "Caras
užėmė Vilniaus miestą ir rugsė-
jo trečia pradžioje save tituluoti
didžiojo Lietuvos ir Rusijos
kunigaikščiu. Savo pasiuntinį
Licharevą pasiuntė pas Lietuvos
hetmaną Radvilą ir Gosievskį,
kad jie pasiduotų, bet tie atsi-
sakė... Gruodžio mėnesį, gink-
lu paėmęs šešiasdešimt astuo-
nis Lietuvos miestus, grįžo Mas-
kvon ir čia paskelbė, kad Didžio-
ji Lietuvos Kunigaikštystė am-
žinai pajungiamą jo valdžiai,
kurią lietuviai priėmė su pa-
klusnumu ("čelobitju"). "Ar ne
tai skelbia ir bolševikai?

Tačiau caras Aleksiejus buvo
atmuštas iš Lietuvos. Jį jam ne-
pasidavė. Ateis laikas, kad ir
raudonųjų maskolių darbai is-
torijoje bus su pasibaisėjimu ap-
rašomi, kaip maskolių slautėji-
mas Vilniuje prieš tris šimtus
metu.

(Is "Amerikos Belso")

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb. man to the roof of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

Pranešame, kad po ilgos ir sunkios ligos St. Joseph's
ligoninėje mirė mūsų visų mylima mamytė

A. + A.

MARIJA SMILGIS

(PAGAL TEVUS — RAMANAUSKAS)

Gyveno Chicagoje, 18-oje apylinkėje

Mirė 1981 m. gegužės 9 d. 3 val. popiet St. Joseph Hos-
pital, sulaukusi 58 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 35 metus.
Paliko nuilūdę: sūnus Vytautas, dukterys — Birutė, Re-
gina, Kristina ir Vanda.

Priklausė Lietuvos Dukterų Draugijai.
Kūnas bus pašarvotas antradienį, 2 val. popiet, Gordon
Funeral Home, 1729 S. Halsted St., Chicago.

Ketvirtadienį, gegužės 14 d., 9 val. ryto bus lydimas iš
kopyčios į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, o po gedu-
lingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a.a. Marijos Smilgis giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka: sūnus ir dukterys.

Laidotuvių direktorius Charles Stasukaitis. Tel. 226-1344.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

★

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

4354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4411

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401